

EVALUTIE VERGADERSTRUCTUUR 2014

Aan de basis van de navolgende opmerkingen met betrekking tot de vergaderstructuur 2014 liggen de reacties van betrokkenen, zijnde de agendacommissie, raads- en fractieleden en de griffie.

1. Bestuurlijke planning (voorheen beleidsagenda)

Pas in het laatste kwartaal van 2014 beschikte de agendacommissie, ondanks de hiervoor gevraagde aandacht in diverse gremia, over een evenwichtige bestuurlijke planning.

2. Fractievoorzittersoverleg

- Het fractievoorzittersoverleg heeft op 2 juni 2014 pas de bestuurlijke planning 2014 vastgesteld.
- Afspraak is de planning voorafgaand aan het desbetreffende jaar en direct na het zomerreces door het fractievoorzittersoverleg te laten vaststellen en tussentijdse mutaties op de planning te laten behandelen door de agendacommissie.ⁱ
- Raadsleden kunnen als toehoorder bij het overleg aanwezig zijn; hiervan is geen gebruik gemaakt.

3. Agendacommissie

- In de praktijk bleek de samenstelling van de agendacommissie, bestaande uit de technisch voorzitter in de persoon van de burgemeester, 2 raadsleden en de griffier in de rol van ondersteuner, kwetsbaar. Vergaderingen moesten worden uitgesteld of verplaatst omdat een of meerdere leden verhinderd waren.ⁱⁱ
- Het niet kunnen beschikken over een adequate bestuurlijke planning loopt als een rode draad door de ervaringen van de agendacommissie. Hierdoor kan niet vroegtijdig geanticipeerd worden op te plannen bijeenkomsten.
- De agendacommissie kiest de voorzitters van de voorbesprekingen uit de zogenaamde voorzitterspool, ervan uitgaande dat iedere voorzitter beschikbaar is op de vergaderdata van de voorbesprekingen.
- De kwaliteit van de voorzitters van de voorbesprekingen is divers. De voorzitters van de voorbesprekingen hebben een specifieke training aangeboden gekregen, verzorgd door Debat.nl. Slechts de helft van de voorzitters heeft hieraan deelgenomen.
- De agendacommissie stelt de conceptagenda van de gemeenteraad vast en niet de voorbespreking; zij stelt hierbij vast dat de geagendeerde onderwerpen besluitrijp zijn.

4. Voorbesprekingen

- De gelijktijdig gehouden voorbesprekingen leveren de volgende problemen op:
 - het tijdschema biedt weinig ruimte voor een groot aantal sprekers, wat weer kan leiden tot een rommelig verloop van de vergadering;
 - het consequent aanhouden van het tijdschema, hierbij gebruik makend van duidelijk signaal als hulpmiddel;
 - de portefeuilleverdeling van het college;
 - de verdeling van de voorstellen over de voorbesprekingen;
 - de ongelijke eindtijd van de voorbesprekingen (met het oog op de openbare informatie-bijeenkomst hierna);
 - de afstemmingsproblemen die sommige fracties hebben.

Algemene opmerkingen zijn de volgende:

- de fracties maken niet of nauwelijks gebruik van de mogelijkheid vooraf technische informatie in te winnen bij de organisatie.
- De informatie-uitwisseling wordt beperkt doordat een substantieel deel van de beschikbare tijd wordt gebruikt voor het ophalen van technische informatie (zie hiervoor).
- De fracties brengen nogal eens politieke standpunten in.
- De vraagstelling vanuit de fracties gebeurt niet altijd op een adequate en puntige manier.
- De voorzitters vervullen op verschillende wijze hun voorzittersrol:
 - het doel van de bespreking wordt vooraf lang niet altijd aangegeven;
 - de voorzitter is niet altijd technisch neutraal;
 - de voorzitter bewaakt niet altijd de (spreek)tijd en de agenda;
 - de voorzitter stelt niet altijd vast of stukken besluitrijp zijn voor behandeling in de gemeenteraad;
 - debatpunten (politieke standpunten) worden niet of nauwelijks geïnventariseerd.

- De voorbesprekingen zijn tot nu toe in het gemeentehuis gehouden. De Liendenzaal en de Bureenzaal zijn echter niet geschikt voor de ontvangst van veel publiek. Bij het uitwijken naar de raadzaal komt een ander punt aan de orde: deze ruimte is niet/minder geschikt voor het tonen van dia's of filmbeelden. Verder is deze zaal groot en dit vergroot de afstand tot het publiek.
- De rol en positie van de adviesraden van het college van burgemeester en wethouders zijn onduidelijk. Zelfs wordt in een aantal gevallen in het raadsvoorstel geen melding gemaakt van het advies van een dergelijke adviesraad.

5. Openbare informatiebijeenkomst

- De organisatie slaagt er onvoldoende in om een goed aanbod van informatieonderwerpen aan te reiken.
- De raad wordt veelal geconfronteerd met kant-en-klare stukken, terwijl het de bedoeling is dat de organisatie in een vroegtijdig stadium en op een laagdrempelige manier informatie overdraagt.
- Het actief betrekken van burgers is niet of nauwelijks ingevuld.
- De opzet van de informatiebijeenkomst kan interactiever.
- De interactie tussen bestuur en management bij de bijeenkomst over de bestuursrapportages is een punt van aandacht.
- Per onderwerp moeten het proces en het doel duidelijk worden aangegeven.
- Het late aanvangstijdstip is een punt van kritiek (21.30 uur).
- De inhoud van de bijeenkomst (lees: het aantal onderwerpen c.q. presentaties) moet aan het aanvangstijdstip worden aangepast.ⁱⁱⁱ
- De opkomst vanuit de fracties bij de informatiebijeenkomsten is tegenvallend.

6. Besloten informatiebijeenkomst

Geen opmerkingen.

7. Gemeenteraad

- Vooraf worden debatpunten (vanuit de voorbespreking) niet of nauwelijks aangereikt.
- Er wordt te veel tijd besteed aan proceszaken (discussie hamer- of besprekstuk), waardoor politieke profilering op de achtergrond komt.
- De raadsfracties stellen opnieuw veel technische vragen.
- De kwaliteit van de voorstellen mag in de gemeenteraad geen onderwerp van gesprek zijn.^{iv}
- Er wordt weinig tot geen gebruik gemaakt van opiniërende voorstellen.
- De door het college niet nagekomen toezeggingen leiden tot wijziging van de agenda.
- De formulering van de moties c.q. amendementen kan kort en bondig.
- Het ontbreekt aan de reden van agendering bij het verzoek van fracties onderwerpen te agenderen.

Conclusie

Op hoofdlijnen voldoet de vergaderstructuur 2014. De inrichting van de structuur behoeft geen aanpassing.

Aanbevelingen

1. Fractievoorzittersoverleg /agendacommissie	Vervolmaking bestuurlijke planning door organisatie.
2. Voorzitterspool	Kwaliteit laten prevaleren boven kwantiteit: het aantal voorzitters terugbrengen.
3. Voorbespreking	Tijdindicaties per voorbespreking handhaven.
4. Openbare informatiebijeenkomst	Bij meerdere onderwerpen gelijktijdig meerdere informatiebijeenkomsten organiseren.
5. Gemeenteraad	De mogelijkheden voor het inwinnen van vroegtijdige technische informatie door fracties onderzoeken. In voorstellen manoeuvreerruimte voor raad inzichtelijk maken, beslispunten concreet formuleren en samenvattingen in beleidsnota's opnemen; in voorkomende gevallen bij het college aandringen op opiniërende voorstellen.

Tussentijdse wijzigingen in 2014 op de vergaderstructuur

- ⁱ
 - 1. Het fractievoorzittersoverleg verleent op 2 juni 2014 de agendacommissie mandaat om tussentijdse mutaties op de bestuurlijke planning te verwerken.
 - 2. Het fractievoorzittersoverleg besluit diezelfde vergadering de meest actuele versie van de bestuurlijke planning als ingekomen stuk op de agenda van de gemeenteraad op te nemen.
 - 3. De agendacommissie vergadert op donderdagmiddag om 14.00 uur, in plaats van 19.00 uur.
- ⁱⁱ De gemeenteraad benoemt op 28 oktober 2014 twee plaatsvervangend raadsleden voor de agendacommissie.
- ⁱⁱⁱ De agendacommissie stuurt bij de openbare informatiebijeenkomsten op maximaal 2 presentaties met een totale tijdsduur van een uur, waarbij duidelijke hand-outs worden verstrekt.
- ^{iv}
 - 1. Een nieuw format voor het raadsvoorstel is in voorbereiding (invoering per 1 maart 2015).
 - 2. Niet alle vergaderingen van de gemeenteraad beginnen om 20.00 uur (kadernota en begroting).